

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok II.

WARSZAWA, DNIA 31 LIPCA 1925 R.

Nr. 14.

TREŚĆ:

Ruch służbowy	str. 139	Falszywe bilety Banku Francuskiego	str. 140
Unieważnione akcje Banku Polskiego	" 139	Falszywe monety 5-rublowe złote	" 141
Przedłużenie terminu przyjmowania akcji Banku Polskiego tytułem wadów i kaucji przez instytucje państwowe	" 139	Falszywe 20-dolarowe banknoty	" 141
Wykazy niepunktualnych płatników dla Biura Kredytowo- Informacyjnego „Wywiad” w Łodzi	" 140	Przyjmowanie listów zastawnych Państwowego Banku Rol- nego na opłatę podatku majątkowego	" 141
Nowe bilety 10-złotowe	" 140	Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej	" 142
Wycofanie z obiegu monet 5-frankowych szwajcarskich	" 140	Wskaźniki cen.	" 142
Wycofanie z obiegu biletów Banku Narodowego Szwajcar- skiego	" 140	Bilanse banków emisyjnych	" 143
		Stan zasiewów w stopniach	" 144

Ruch służbowy.

Zwolnienie ze służby.

Kazimierz Eckert z Oddziału we Lwowie, Piotr Kijak z Wydziału Administracyjnego Dyrekcji w Warszawie, Roman Majeranowski z Oddziału w Brześciu n/B., Władysław Motycki z Oddziału w Bydgoszczy, Helena Mróz z Oddziału w Przemyśle.

Przeniesienia.

Michał Nowak z Oddziału w Płocku, Ludwik Słomka z Oddziału w Białymstoku, Jan Ziemia z Oddziału w Bielsku — wszyscy do nowopowstającego Oddziału w Lidzbarku.

Unieważnione akcje Banku Polskiego.

(Dział I Spisu Okólników).

Imię i nazwisko subskrybenta	Ilość i wysokość odcinków	Numery akcji
Franciszek Preis	1 akcja	44410
Karol Feltner	2 akcje	272884/5

Akcje umorzone bez arkuszy kuponnych.

Przedłużenie terminu przyjmowania akcji Banku Polskiego tytułem wadów i kaucji przez instytucje państwowe.

(Dział I Spisu Okólników).

Ministerstwo Skarbu pismem L. DOP 5234/I z 13 grudnia 1924 r., podanem Bankowi Polskiemu do wiadomości w dniu 23 lipca 1925 r. L. DK. 6509/WAK przedłużyło ustalony okólnikiem swym z dnia 20 czerwca 1924 r. L. DOP. 2443/I (Wiadomości Bankowe Nr. 7 z 31 lipca 1924 r.) termin przyjmowania akcji Banku Polskiego jako wadja, kaucje akcyzowe i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa oraz kaucje składane do depozytów wszelkich instytucji rządowych w wysokości 75% wartości nominalnej akcji do dnia 31 grudnia 1925 r.

Wykazy niepunktualnych płatników dla Biura Kredytowo-Informacyjnego „Wywiad” w Łodzi.

(Dział IV Spisu Okólników).

Na skutek podania Biura Kredytowo-Informacyjnego i Wydawniczego „Wywiad” Sp. z ogr. odp. w Łodzi, pozostającego pod patronatem i kontrolą łódzkiego oddziału Związku Banków w Polsce, zmienia się zarządzenie, zamieszczone w Wiadomościach Banku Polskiego Nr. 10 z dnia 30 maja 1925 r. p. t. „Wysyłka do Oddziału w Łodzi wykazu niepunktualnych płatników w dwu egzemplarzach”, w ten sposób, że drugi egzemplarz wykazu, przeznaczony dla powyższego Biura, Oddziały winny przysyłać w dotychczasowych terminach nie do Oddziału w Łodzi, lecz bezpośrednio pod adresem Związku Banków w Polsce, Oddział w Łodzi, Al. Kościuszki Nr. 15.

Nowe bilety 10-złotowe.

(Dział XIII Spisu Okólników).

Zawiadamia się Oddziały, że pущzone zostały w obieg nowe bilety 10-złotowe Banku Polskiego II emisji na papierze białym lekko rypsowanym (drobna krataczka).

Obecnie znajdują się zatem w obiegu bilety 10-złotowe:

- a) I emisji z datą 28 lutego 1919 r. na papierze białym lekko rypsowanym,
- b) II emisji z datą 15 lipca 1924 r. na papierze kromowym gładkim,
- c) II emisji z datą 15 lipca 1924 r. na papierze białym lekko rypsowanym.

Wycofanie z obiegu monet 5-frankowych szwajcarskich.

(Dział XII Spisu Okólników).

Departament Skarbu Związku Federalnego Szwajcarskiego wycofuje obecnie na mocy rozporządzenia z dnia 21 kwietnia 1925 r. monety 5-frankowe wybite w 1860 r. 1873 r. z wizerunkiem Helwecji.

Po terminie 31 grudnia 1925 r. powyższe monety przyjmowane będą tylko przez Kasę Związku Federalnego Szwajcarskiego w Bernie.

Wycofanie z obiegu biletów Banku Narodowego Szwajcarskiego.

(Dział XII Spisu Okólników).

Podaje się do wiadomości Oddziałów, że Bank Narodowy Szwajcarski wycofuje następujące banknoty:

- 1) wszystkie banknoty po Frs. 50, 100, 500 i 1000, wypuszczone w roku 1907 (t. zw. I emisja),
- 2) banknoty po 100 franków, t. zw. III emisji, zawierające po stronie recto w medalionie podobiznę Tella, zaś po stronie verso widok góry Jungfrau.

Wszystkie banknoty wyżej wymienione przyjmowane będą do końca r. b. przez kasy państwowe, po 31/XII. 1925 r. zaś tracą wartość środka płatniczego.

Falszywe bilety Banku Francuskiego.

(Dział XII Spisu Okólników).

Zaleca się Oddziałom ostrożność przy skupie 5 i 10-cio frankowych biletów francuskich wobec pojawienia się we Francji znacznej ilości falsyfikatów powyższych odcinków. Suma ich oceniona jest na 150 milionów.

Falszywe monety 5-rublowe złote.

(Dział XII Spisu Okólników).

W transporcie złota nadesłanym z Oddziału w Lublinie zatrzymał Skarbiec Emisyjny fałszywą monetę złotą 5-rublową.

Falszyfik jest bardzo dobrze wykonany i na pierwszy rzut oka nie różni się od monet prawdziwych. Sporządzony jest ze złota niskiej próby, pokrytego cienką warstwą złota próby 900/1000.

Falszyfik waży 3,55 gr., jest zatem lżejszy od monety prawdziwej o 0,72 gr., posiada szerszy kant, wskutek czego tłoczenie wydaje się głębsze.

Poleca się Oddziałom zwracać baczną uwagę przy skupie rubli złotych.

Falszywe 20-dolarowe banknoty.

(Dział XII Spisu Okólników).

Departament Skarbu Stanów Zjednoczonych zawiadamia o ukazaniu się w obiegu podrobionych banknotów 20-dolarowych, świadectw złotych serji z 1922 r., litera B. N. 297 z wizerunkiem Washingtona oraz z podpisami Sekretarza Skarbu K. V. Speelman i Skarbnika Stanów Zjednoczonych Franka White.

Falszyfik odbity jest z foto-mechanicznych płytek na zielonym oryginalnym papierze. Rysunek przedniej strony krótszy jest o ćwierć cała mniej więcej od rysunku normalnego banknotu. Kolor pieczęci i numerów jest blado-żółty zamiast złoto-żółtego. Na wizerunku Washingtona brak cienkich linii włosów na czubku głowy oraz subtelnie oznaczonych rzęs. Nos źle cieniowany wydaje się płaskim. Ubranie wychodzi niewyraźnie i zaciera się z tłem. Twarz niewyraźna, jak gdyby podrapana. Po obu stronach owalu, otaczającego wizerunek oraz pod oboma podpisanymi zatarte są cienkie linie. Na odwrotnej stronie banknotu brak dwóch pączków, wypływających z głównej linii rysunku.

Falszyfik jest naogół dobrze podrobiony i trudny do rozpoznania.

Przyjmowanie listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego na opłatę podatku majątkowego.

(Dział IX Spisu Okólników).

Podaje się niniejszym do wiadomości Oddziałów komunikat Państwowego Banku Rolnego w Warszawie z dnia 13 lipca r. b.:

„8%-we listy zastawne Państwowego Banku Rolnego, emitowane w walucie złotej, jak również zastępujące je czasowo zobowiązania, są na podstawie Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 lutego 1925 r. (Dz. U. Nr. 22, poz. 156) przyjmowane przez Skarb Państwa na podatek majątkowy po kursie 80 za 100 od każdego płatnika tego podatku, a więc zarówno od rolników jak i przemysłowców, kupców, przedstawicieli zawodów wyzwolonych i wogóle osób fizycznych i prawnych.

Wobec tego, że Państwowy Bank Rolny będzie miał polecane do komisowej sprzedaży pewne ilości tych listów, względnie zobowiązań, których kurs sprzedażny, niższy o kilka punktów od kursu ustalonego dla podatku majątkowego, będzie niewątpliwie przedstawiał korzyści dla nabywców, — sądzimy, że zwracanie się do Państwowego Banku Rolnego z zapotrzebowaniem na listy zastawne, względnie zobowiązania tegoż Banku, będzie leżało w interesie osób, obowiązanych do zapłacenia podatku majątkowego“.

Oddziały obowiązane są informować, w myśl powyższego komunikatu, osoby zainteresowane w opłacie podatku majątkowego.

Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej,

które zgodnie z Okólnikiem Nr. 14 z dnia 19. II. 1925 r. należy odnotować w „Wiadomościach Banku Polskiego“ Nr. 12 z dnia 30. VI. 1925 r. str. 126:

Szwecja od 23 lipca z $5\frac{1}{2}\%$ na 5% ,

Austria od 24 lipca z 11% na 10% .

Wskaźniki cen.

Dla mierzenia zmian, zachodzących w cenach różnych towarów i usług, a w konsekwencji i w zdolności nabywczej złotego, używane są wskaźniki, które mają za zadanie przedstawiać, w jakim stosunku ceny różnych towarów pojedynczo lub w ugrupowaniach zmieniają się w porównaniu z cenami okresu wziętego za podstawę, a więc najwcześniej 1914 roku.

Wskaźniki cen, niezależnie od najrozmaitszych metod, stosowanych przy ich konstrukcji, rozpadają się na dwie zasadnicze grupy: wskaźniki cen hurtowych i detalicznych. Wskaźniki cen hurtowych dotyczą artykułów znajdujących się w hurtowym obrocie handlowym i są podstawą do badań zmian, zaszytych w całej strukturze gospodarczej. Wskaźniki cen detalicznych ograniczają się do cen artykułów, znajdujących się w detalicznym obrocie handlowym i posiadają znaczenie przede wszystkim dla konsumenta. Odmianą wskaźników cen detalicznych są wskaźniki kosztów utrzymania, które biorą pod uwagę tylko artykuły pierwszej potrzeby i koszty usług, obliczone na podstawie budżetu rodziny robotniczej. Ruchy w ogólnych wskaźnikach cen powyższej trojkiej kategorii w pierwszym półroczu b. roku w porównaniu z 1914 r. przedstawiają się następująco:

Wskaźnik cen hurtowych miesięczny pełny, obliczony według cen 57 towarów:

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec
119,6	121,1	121,6	119,4	118,0	119,3

Wskaźnik cen detalicznych jako średnia 18 grup różnych artykułów w Warszawie:

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec
176,6	177,4	178,9	176,8	175,9	178,4

Wskaźnik kosztów utrzymania w Warszawie:

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec
150,0	150,8	151,3	149,3	147,2	148,2

Na stosunkowo dość dużą różnicę między wskaźnikiem cen detalicznych, a wskaźnikiem kosztów utrzymania wpływa głównie po stronie kosztów utrzymania czynsz za mieszkanie, który zgodnie z ustawą o ochronie lokatorów wyniósł w pierwszym półroczu b. roku $31,6\%$ — $54,1\%$ czynszu przedwojennego. Obserwacja wszystkich trzech wskaźników wykazuje, że ceny od początku roku do marca miały tendencję zwykłą, w kwietniu się załamały, po dalszej niższe w maju znowu w czerwcu odzyskały kierunek zwykły. Ze względu na pomyślny zbiory, ceny w najbliższym okresie niewątpliwie znowu zaczną spadać.

BILANSE BANKÓW EMISYJNYCH.

(W milionach jednostek monetarnych).

BANKI	Polska Złotych	Różnica z bilans. z d. 31/V	St. Zjedn. \$	Różnica z bilans. z d. 15/V	Anglja £	Różnica z bilans. z d. 4/VI	Niemcy M.	Różnica z bilans. z d. 30/V	Francja Fr. fr.	Różnica z bilans. z d. 4/V	Belgia Fr. belg.	Różnica z bilans. z d. 4/VI	Hiszpanja Peset.	Różnica z bilans. z d. 23/V	Włochy Lirów	Różnica z bilans. z d. 10/V	Holandja Guld.	Różnica z bilans. z d. 2/VI
Złoto	121	+ 3	2.790	— 63	159·7	+ 5·1	1.068	+ 53	5.546		272		2.536		889		431	— 48
Waluty i dewizy	123	— 49					356	+ 18	581	+ 5	30				447	— 15	78	— 13
Dyskonto . . .	302	+ 6	454	+ 116	71·6	— 1·5	1.526	— 122	3.352	— 1.825	1.373	+ 247	2.425	+ 228	4.020	+ 267	137	— 29
Obieg.	467	— 90	1.626	— 50	143·1	— 5·8	2.297	— 311	44.493	+ 845	7.608	+ 78	4.299	— 16	14.031	+ 359	883	— 16
Obce fundusze.	116	+ 43	2.231	+ 31	127·7	+ 2·0	765	+ 184	2.487	+ 420	208	+ 20	1.023	— 129	1.059	— 320	25	— 15
Stopa dyskont.	10%		3½%		5%		9%		6%		5½%		5%		7%		4%	
Kred. na rzecz Państwa . .	41	— 9			11·0				27·400	+ 2.200	480		150		5.383		6	— 8
Pap. państwow.			344	— 35	36·0	— 6·9			5.065	+ 42	254	— 155	344					
Data bilansu .	10/VII		17/VII		16/VII		15/VII		9/VII		16/VII		18/VII		20/VI		20/VII	
BANKI	Szwajcarja Fr. szw.	Różnica z bilans. z d. 6/VI	Szwecja Kor. szw.	Różnica z bilans. z d. 30/V	Danja Kor. d.	Różnica z bilans. z d. 30/V	Norwegja Kor. nor.	Różnica z bilans. z d. 30/V	Austria Szyl.	Różnica z bilans. z d. 31/V	Węgry Kor. w.	Różnica z bilans. z d. 31/V	Czecho- słowacja Kor. cz.	Różnica z bilans. z d. 31/V	Finlandja M. fin.	Różnica z bilans. z d. 30/V	Jugosławja Dyn.	Różnica z bilans. z d. 31/V
Złoto	589	+ 107	234		209		147		11		630.257	— 18.661	1.030		43		72	
Waluty i dewizy	34	+ 16	59	— 9	71	+ 27	58	— 1	421	+ 35	1.999.247	— 130.330	628	+ 77	1.047	— 56	372	+ 4
Dyskonto . . .	271	+ 25	365	+ 2	111	— 70	330	— 5	83	— 9	1.408.390	— 50.883	667	— 69	397	— 34	938	— 56
Obieg.	784	— 8	522	+ 23	468	+ 1	383	+ 8	770	— 46	4.266.198	— 227.451	7.206	— 231	1.261	— 75	5.678	— 92
Obce fundusze.	160	+ 72	229	— 15	28	— 7	89	— 17	62	+ 47	2.189.781	— 351.321	841	+ 216	193	— 28	2.825	+ 170
Stopa dyskont.	4%		5½%		7%		6%		11%		9%		7%		9%		6%	
Kred. na rzecz Państwa . .									203	— 5	1.958.379	— 1.660	5.341	— 78	36		2.000	
Pap. państwow.			12				10	+ 1							359	— 6	966	
Data bilansu .	15/VII		30/VI		30/VI		15/VII		15/VII		15/VII		15/VII		8/VII		15/VII	

STAN ZASIEWÓW W STOPNIACH *).

Czerwiec 1925.

Według zestawienia Głównego Urzędu Statystycznego.

Województwa	Pszenica		Żyto		Jęczmień		Owies	Rzepak		Proso	Gryka	Groch	Łubin	Koni- czyzna	Len	Kono- pie	Ziem- niaki	Bura- ki cukr.	Ł a k i			Pastwiska	
	Ozi- ma	Jara	Ozi- me	Jare	Ozi- my	Jary		Ozimy	Jary										suche polne	mokre nizin- ne	mel- joro- wan.	Natu- ralne	Sztu- czne
POLSKA																							
Czerwiec 1924.	3,5	3,2	2,8	2,9	2,8	3,3	3,1	3,0	3,0	2,9	3,1	3,2	3,4	3,6	3,4	3,5	3,3	3,2	3,4	3,2	3,8	3,2	3,4
Maj 1925.	3,8	3,2	3,8	3,0	3,5	3,1	3,2	3,7	3,1	—	—	—	—	3,5	—	—	—	—	2,6	3,0	3,4	2,7	3,1
Czerwiec 1925.	3,7	2,9	3,7	2,8	3,3	2,9	2,7	3,6	2,9	2,5	2,8	2,8	3,0	3,1	2,9	3,2	3,4	3,2	2,2	2,7	3,2	2,3	2,6
Warszawa . . .	4,0	3,2	3,8	2,9	3,7	3,1	2,7	3,8	3,0	2,6	3,0	3,1	3,1	3,8	3,2	3,1	3,4	3,1	2,9	3,2	4,0	2,8	3,2
Łódź	3,8	3,1	3,7	2,9	3,4	3,0	2,6	3,6	2,9	2,9	2,9	3,0	3,1	3,5	3,2	2,6	3,5	3,3	2,4	2,0	3,4	2,4	2,9
Kielce	3,7	2,9	3,7	2,9	3,1	2,7	2,6	3,8	2,8	2,6	2,7	2,9	3,1	3,4	3,0	3,1	3,4	3,1	2,5	3,0	3,6	2,3	3,3
Lublin	3,8	3,0	3,8	3,1	3,2	2,8	2,6	3,6	2,7	2,6	2,8	2,9	3,1	3,3	2,6	2,9	3,4	3,1	2,2	2,7	3,1	2,1	2,4
Białystok . . .	3,6	2,7	3,7	2,7	3,2	2,7	2,4	3,7	2,5	2,2	2,7	2,9	3,1	3,4	2,9	2,9	3,4	—	2,5	3,0	3,3	2,7	2,9
Wilno	3,2	2,9	3,3	2,5	2,3	2,7	2,3	—	—	—	2,7	2,7	2,9	2,9	2,6	2,7	3,0	—	2,2	3,6	2,8	2,2	2,1
Nowogródek . .	3,5	2,6	3,6	2,1	3,0	2,4	2,3	—	3,0	2,0	2,9	2,3	2,9	2,6	2,6	2,7	2,9	—	1,9	2,4	2,0	1,8	2,2
Polesie	3,2	2,3	3,5	2,3	—	1,9	2,0	2,4	—	2,3	2,4	2,3	2,6	2,7	2,6	2,9	3,1	—	1,7	2,2	1,9	2,0	2,0
Wołyń	4,0	3,1	3,7	3,0	—	2,9	2,9	3,4	2,9	2,8	2,9	3,0	2,8	2,9	2,9	3,5	3,4	3,2	2,1	2,5	2,8	2,1	2,2
Poznań	3,8	3,1	3,7	2,8	3,3	2,8	2,6	3,5	2,8	2,7	2,6	3,1	2,8	3,3	2,9	3,2	3,4	3,2	2,5	2,8	3,4	2,4	2,8
Pomorze	3,7	3,2	3,6	2,9	3,4	3,1	2,9	3,5	3,1	—	2,8	3,2	3,2	3,3	3,1	3,0	3,3	3,3	2,8	3,0	3,5	2,7	3,0
Kraków	3,6	3,2	4,0	3,4	3,4	3,3	2,8	3,7	—	2,8	3,2	3,2	3,3	3,0	2,9	3,2	3,4	—	2,4	3,0	3,3	2,3	2,8
Lwów	3,8	3,3	3,8	3,2	3,4	3,1	2,9	3,3	3,0	2,8	3,0	2,9	2,9	2,7	3,0	3,2	3,4	3,2	2,2	2,8	3,1	2,1	2,4
Stanisławów . .	3,3	2,9	3,7	2,9	2,7	2,7	2,9	—	—	2,8	2,7	3,0	2,7	2,0	3,0	3,1	3,4	—	1,8	2,6	3,0	2,0	2,1
Tarnopol	3,5	2,5	3,6	3,2	2,8	2,8	2,8	3,2	—	2,6	2,9	2,9	3,0	2,2	2,6	3,3	3,4	—	2,0	2,5	2,7	1,7	2,3
Śląsk	3,5	2,6	3,5	2,8	2,8	2,9	2,9	—	—	—	3,3	3,0	3,4	3,2	3,6	—	3,3	2,8	2,5	3,1	3,2	2,5	2,9

*) Stopień 5 oznacza stopień wyborowy, 4 — dobry, 3 — średni, przeciętny, 2 — mierny, 1 — zły.